

**Erfaringsopsamling for projekter støttet af puljen til
overvægtige børn og unge samt etniske minoritetspiger,
2005 - 2007
december 2006**

1. Baggrund for erfaringsopsamlingen.....	2
2. Kort om puljen.....	2
3. Kort om projekterne.....	2
4. Kort om generelle erfaringer i arbejdet med målgrupperne.....	3
4.1 Generelle erfaringer i indsatser mod overvægtige børn og unge.....	3
4.2 Generelle erfaringer i rekruttering og fastholdelse af etniske minoritetspiger .	5
5. Rekruttering, deltagelse og fastholdelse af målgrupperne.....	5
5.1 Generelle problemstillinger.....	5
5.2 Barrierer for rekruttering, deltagelse og fastholdelse af de overvægtige børn og unge.....	6
5.3 Barriere for rekruttering, deltagelse og fastholdelse af de etniske minoritetspiger.....	6
5.4 Mulige løsninger for begge målgrupper.....	6
5.5 Anbefalinger til fremtidige projekter.....	7
6. Samarbejde og koordinering.....	7
6.1 Styregruppen.....	7
6.1.1 Barrierer for samarbejdet.....	7
6.1.2 Muligheder i samarbejdet.....	7
6.1.3 Anbefaling.....	7
6.2 Samarbejde mellem styregruppe og projektledere.....	8
6.2.1 Barrierer for samarbejdet.....	8
6.2.2 Muligheder i samarbejdet.....	8
6.2.3 Anbefaling.....	8
6.3 Samarbejde med eksterne samarbejdsparter.....	8
6.3.1 Barrierer for samarbejde med eksterne samarbejdsparter.....	8
6.3.2 Muligheder for samarbejde med eksterne samarbejdsparter.....	8
6.3.3 Anbefalinger til fremtidige projekter.....	9
7. Forældreinddragelse.....	9
7.1 Barrierer ved forældreinddragelse.....	10
7.2 Muligheder ved forældreinddragelse.....	10
7.3 Anbefalinger til fremtidige projekter.....	10
8. Uddannelse.....	10
8.1 Barrierer for uddannelsesforløbet.....	10
8.2 Muligheder for uddannelsesforløbet.....	11
8.3 Anbefaling til fremtidige projekter.....	11
9. Aktivitetsudbud.....	11
9.1 Barrierer for aktivitetsudbuddet.....	11
9.2 Muligheder i aktivitetsudbuddet.....	11
9.3 Anbefalinger til fremtidige projekter.....	11
10. Deltagerbetaling.....	12
10.1 Barrierer for kravet om deltagerbetaling.....	12
10.2 Muligheder i kravet om deltagerbetaling.....	12
11. Test.....	12
11.1 Barrierer for kravet om test.....	13
11.2 Muligheder for kravet om test.....	13
11.3 Anbefaling til fremtidige projekter.....	13
12. Forankring.....	13
12.1 Barrierer i forankringsarbejdet.....	14
12.2 Muligheder i forankringsarbejdet.....	14
12.3 Anbefalinger til fremtidige projekter.....	14

1. Baggrund for erfaringsopsamlingen

Denne erfaringsopsamling skal anvendes af fremtidige projekter, som ønsker at søge støtte fra puljen, idet den kommer med konkrete anbefalinger og vejledning til arbejdet med de udvalgte børn og unge.

Erfaringsopsamlingen er foretaget på baggrund af de nuværende retningslinjer for puljen og konkrete erfaringer i de igangværende projekter.

Desuden er erfaringsopsamlingen anvendt i udarbejdelsen af de nye retningslinjer for puljen, som forelægges til godkendelse på Folkeoplysningsudvalgets møde d. 12. december 2006. I forslaget til de nye retningslinjer er erfaringer fra de nuværende syv projekter indarbejdet og omsat til konkrete krav og anbefalinger.

De nuværende syv projekter afsluttes sommeren 2007, hvor der vil forelægge en endelig evaluering af de enkelte projekter samt en samlet evaluering af hele projektforsløbet.

2. Kort om puljen

I budget 2005 blev der afsat 2.5 mio. kr. årligt i en pulje i 2005 og 2006 og frem til folkeoplysningsområdet.¹ Midlerne skulle bruges til at gennemføre projekter, der fik flere etniske minoritetspiger til at deltage i foreningslivet og hjælper overvægtige børn og unge i gang med at dyrke idræt og motion. Puljen blev udmøntet af folkeoplysningsudvalget.

Der blev nedsat en tværfaglig styregruppe med repræsentanter fra Børne- og Ungeforvaltningen, Folkesundhed København, Folkeoplysningsudvalget og Kultur- og Fritidsforvaltningen. (formand).

3. Kort om projekterne

Syv foreninger har fået støtte fra puljen. Tre af disse til projekter for etniske minoritetspiger (Brønshøj Boldklub, Studenter Settlementets Boldklub, Nørrebrox), to til projekter for overvægtige børn og unge (B93, Kirsebærhavens Idrætsklub) og to til projekter for begge målgrupper (DGI- Storkøbenhavn, Boldklubben Fremad Valby). Projekterne startede op i august 2005 og løber til og med juni 2007. Projekterne har løbende afleveret evalueringer af deres projekter til styregruppen. Når projekterne er afsluttet, indsender de alle en samlet evaluering for deres projekter.

¹ Puljen er siden prisfremskrevet og er i dag på 2.7 mio. kr.

Oversigt over deltagelse i de syv projekter fra projektstart til august 2006

Forening	Succeskriterie for deltagere iflg. projektbeskrivelse i en 2-årig periode	Succeskriterie for fastholdte iflg. projektbeskrivelse i en 2-årig periode	Deltagere evaluering januar 2006	Frafald evaluering januar 2006	Reelt deltagerantal januar 2006	Deltagere evaluering august 2006	Frafald evaluering august 2006	Reelt deltagerantal August 2006
Projekter for etniske minoritetspiger								
Brønshøj Boldklub	100	50	35	20	15	92	80	8**
Nørrebro nx	55	55	60-70	10	50-60	100	20	80
SSB	75-90	40-50	57	7	50	75	8	67
Projekter for overvægtige børn og unge								
B93	25	25	2	0	2	10-15	1	10-15
KIK	50-70	50	26	5	21	40	8	32
Projekter for både etniske minoritetspiger og overvægtige børn og unge								
Fremad Valby	150	60	300	0	300	250	80	170
DGI - Play	200	100	14	0	14	110 *	20	90
I alt	672	385	499	42	457	679	217	459

* incl. 24 deltagere på sommerlejr 2006

** Brønshøj Boldklub har i november 2006 skiftet projektleder. Den nye projektleder er ansat deltid i Idræt og Socialt Arbejde (ISA) på Tingbjerg skole og i Brønshøj Boldklub. Det forventes at dette samarbejde med tiden vil tilføre flere medlemmer til Brønshøj Boldklub, idet formålet med ISA er udlusning af børnene fra skole til det organiserede foreningsliv.

4. Kort om generelle erfaringer i arbejdet med målgrupperne

For at foretage en vurdering af erfaringerne i de nuværende syv projekter, er det hensigtsmæssigt at kaste blikket på hvilke generelle erfaringer, der er foretaget i indsatser for overvægtige børn og unge og etniske minoritetspiger. Følgende er derfor en kort skitsering af erfaringerne.

4.1 Generelle erfaringer i indsatser mod overvægtige børn og unge

Sundhedsstyrelsen har i 2006 foretaget en samling af metoder og redskaber til indsatser mod overvægt. Erfaringerne er belyst ud fra 26 projekter, som har fået støtte fra Sundhedsstyrelsens Overvægtspulje 2003 og beskrives kort her:

Metoder

G Sundhedsstyrelsen ved en del om årsagerne til overvægt og meget om følgerne af overvægt. Men hvilke metoder, der kan modvirke overvægtsproblemer, og hvordan indsatsen skal organiseres, vides der mindre om.

GEt af de svageste punkter inden for forebyggelse og behandling af overvægt er dokumentationen af metoder. Der foregår mange indsatser lokalt, som ikke er evaluerede eller beskrevne, så andre kan drage nytte af erfaringerne.

Aldersgruppe

GEt tidlig opsporing er væsentlig, især hvis man skal kunne forebygge frem for at behandle. 3½ års alderen er et godt tidspunkt at starte, her har de færreste børn udviklet overvægt.

Forældreinddragelse

GEt Forældrenes opbakning er meget væsentlig i projekter rettet mod børn og unge. Ikke mindst når målgruppen er etniske unge, og der er kulturelle barrierer, der skal overvindes.

GEt Forældreopbakning er desuden vigtig, da det ser ud til, at de projekter der har størst succes er dem, hvor forældrene/familien har været inddraget.

GEt I familier med massive sociale problemer, eller hvis psykiske problemer danner baggrund for overvægten, skal der en større indsats til for løse vægtproblemer.

GEt Der skal sættes fokus på livsstilsændringer i familien frem for børnenes vægtproblemer.

GEt Det vurderes, at en grundlæggende adfærdsændring i familien vil have langt større chance for succes, hvis der eksisterer et lokalt netværk, som i hverdagen kan være med til at fastholde de positive tiltag.

Sundhedspersonale

GEt Det er væsentligt, at sundhedsplejerskerne har et konkret tilbud i hånden, når de henvender sig til familierne.

GEt Det tværfaglige professionelle samarbejde er vigtigt. Ved at inddrage forskellige kompetencer opnås forskellige indfaldsvinkler til projektet, som er med til at hæve det faglige niveau.

Netværk

GEt Gode netværk kan hjælpe barnet og familien til at fastholde nye handlemønstre.

Ændring af kost og motionsvaner

GEt Det synes, at være lettere at ændre kostvaner end motionsvaner

Kurser for frivillige

GEt Det er vigtigt, at de frivillige ledere tilbydes kurser med det formål at sikre en grundlæggende forståelse for børn og unge med særlige behov.

Aktiviteter

GF flere deltagerevalueringer viste, at der med fordel kan fokuseres på bl.a. deltagelse i tilberedning af egen mad frem for på kalorier og på indholdet af aktiviteten frem for på målet, fx fedtforbrænding.²

4.2 Generelle erfaringer i rekruttering og fastholdelse af etniske minoritetspiger

Projektrådgivningen i Kultur- og Fritidsforvaltningen har i 2006 udgivet 9 nyttige metoder, erfaringer og overvejelser:

1. Skab både formelle og uformelle netværk, rekrutter pigerne, der hvor de er.
2. Igangsæt rekrutteringsaktiviteter, hvor foreningen får mulighed for at præsentere sine aktiviteter.
3. Sørg for at der er et hold til pigerne i foreningen
4. Sørg altid for at der er nogen til at tage imod/tage sig af de nye medlemmer.
5. Sørg for at instruktøren/lederen/træneren har en god kontakt til pigerne.
6. Sørg for at aktiviteterne har høj kvalitet og at det er sjovt at deltage.
7. Sørg altid for at der er mulighed for socialt samvær før og efter træning.
8. Inddrag så vidt muligt pigernes forældre. Forældrene skal have tillid til, hvad der foregår i foreningen.
9. Spørg til pigernes kultur og religion i stedet for at gætte.³

5. Rekruttering, deltagelse og fastholdelse af målgrupperne

5.1 Generelle problemstillinger

Overordnet har det været svært at rekruttere deltagere fra de to udvalgte målgrupper. Dette skyldes flere ting. Dels har mange af børnene og deres forældre meget begrænset kendskab til foreningslivet, og projekterne har derfor skulle overvinde de kendte barrierer, som generelt opstår, når der skal rekrutteres børn og unge:

Fx manglende kendskab til projektet, foreningen og foreningslivet generelt, opbyggelse af tillid til træneren/instruktøren og tilvænning til at "gå til noget", hvor der er et krav om deltagerbetaling.

Det er typisk de børn og forældre, der i forvejen har overskud og virker ressourcestærke, som dukker op.

Desuden har der været andre kendte barrierer, som manglende tid, lyst og interesse for idræt og motion.

² Kilde: "Metoder og redskaber til indsatser mod overvægt - erfaringer fra 26 projekter belyst ud fra forskellige temaer" 2006 Projekter støttet af Sundhedsstyrelsens Overvægtspulje 2003

³ "Rekruttering og fastholdelse af piger med etnisk minoritetsbaggrund" Projektrådgivningen, 2006

5.2 Barrierer for rekruttering, deltagelse og fastholdelse af de overvægtige børn og unge

Manglende motivation

De overvægtige børn og unge har ofte dårlige idræts- og motionsoplevelser, som kan være en barriere for deres deltagelse i projektet. Der er derfor gjort en ekstra indsats for at motivere disse børn, dels ved at udbyde mange forskellige aktiviteter, dels ved at lave aktiviteterne indenfor nogle trygge rammer, hvor det er i orden at veje for meget. I flere af projekterne har børnene haft mulighed for at tage en god kammerat med – som ikke nødvendigvis var overvægtig – så barnet ikke har følt sig helt alene.

Opbakning fra familie

Kontakten til forældrene har været central for disse projekter, så børnene har fået den nødvendige opbakning hjemmefra. Der er gjort mange erfaringer med kontakten til forældre om deres overvægtige barn. Disse er beskrevet i afsnit 7.

5.3 Barriere for rekruttering, deltagelse og fastholdelse af de etniske minoritetspiger

Som allerede beskrevet kan faktorer som manglende tid, lyst og motivation være en barriere for rekruttering og fastholdelse af børnene. Yderligere synes kravet deltagerbetaling at være en barriere. Når børnene (deres forældre) får af vide, at der skal betales falder de fra. Dette skyldes flere ting. Dels en forventning om, at tilbuddet er gratis og i yderste konsekvens bliver betragtning som en slags pasningsordning uden krav. Dels en modvilje mod at betale til noget, forældrene ikke helt ved hvad er.

Religiøse helligdage

Endelig kan ydre faktorer som religiøse helligdage (fx Ramadan) få betydning for rekruttering og fastholdelse af børnene. I de nuværende projekter skete der store frafald under Ramadan, og projektlederne måtte derfor påbegynde rekrutteringsarbejdet efter Ramadanen.

5.4 Mulige løsninger for begge målgrupper

Bred rekruttering

Flere af de nuværende syv projekter har foretaget en bred rekruttering af målgrupperne. Aktiviteterne har været åbne for alle, der havde lyst til at deltage men tilrettelagt for den udvalgte målgruppe.

For målgruppen af overvægtige børn og unge har der været tale om forebyggende arbejde i nogle trygge rammer med et bredt aktivitetsudbud.

For begge målgrupper har det været en stor fordel, at børnene har været sammen med gode kammerater, og erfaringer viser at deres deltagelse ofte afhænger af om deres kammerater også deltager. Omvendt sker frafaldet typisk, når vennerne/veninderne stopper.

5.5 Anbefalinger til fremtidige projekter

- G Skab tidligt personlig kontakt til de overvægtige børn og unge og deres forældre (foldere, pjecer m.m. skal understøtte jeres arbejde)
- GMød børnene der, hvor de færdes
- G Kom ud på skoler, institutioner m.m. og fortæl om jeres projekt til børnene, pædagoger og lærere
- GDeltag på forældremøder i skoler og institutioner
- G Kontakt sundhedsplejerskerne i lokalområdet
- GGiv børnene mulighed for at tage deres bedste kammerat med
- GOpfordr børnene til at fortælle om aktiviteterne til andre
- GMeld tidligt ud, at der er deltagerbetaling – og find en god løsning!
- GUndersøg hvornår der er religiøse helligdage (fx Ramadan)

6. Samarbejde og koordinering

6.1 Styregruppen

Som tidligere nævnt blev der nedsat en tværfaglig styregruppe med repræsentanter fra Børne- og Ungeforvaltningen, Folkesundhed København, Folkeoplysningsudvalget og Kultur- og Fritidsforvaltningen.(formand).

6.1.1 Barrierer for samarbejdet

Samarbejdet har stort set fungeret rigtig godt. Dog har der været en del udskiftning og sygdom blandt repræsentanterne i projektperioden, som har medført at arbejdet til tider har været ustabil. Desuden skulle der foretages en klar definerings af styregruppens rolle og repræsentanternes funktion i styregruppen, således at alle blev klar over, hvilke nogle rammer der blev arbejdet indenfor.

6.1.2 Muligheder i samarbejdet

Det har været en stor fordel med en bredt sammensat styregruppe med repræsentanter fra forskellige forvaltninger, faggrupper og fra Folkeoplysningsudvalget og med en klar definerings af formandskabet. De mange forskellige indfaldsvinkler har været med til at nuancere og kvalificere arbejdet med målgrupperne, og styregruppen har arbejdet grundigt med løbende justeringer og kontakt til projektlederne.

Det vurderes, at styregruppen har gjort nogle grundige erfaringer som fremtidige projekter kan drage nytte af. Styregruppen vil derfor blive opløst, når de to - årige projekter afsluttes sommeren 2007.

6.1.3 Anbefaling

GDet anbefales, at der tidligt udarbejdes et grundigt kommissorium for styregruppen, så styregruppens medlemmer ved, hvilke rammer, de arbejder indenfor.

G Det anbefales, at ansvaret for fremtidige projekter fortsat ligger i Kultur- og Fritidsforvaltningen, som vil kunne inddrage nødvendige fagpersoner efter behov.

6.2 Samarbejde mellem styregruppe og projektledere

I retningslinjerne for puljen fremgår det, at projekterne *”løbende skal rapportere til styregruppen” og, at der ”hvert halve år foretages en måling af projektet efter standardiseret skema. Målingerne skal anvendes i evalueringsarbejdet og er med til at kvalitetssikre det samlede arbejde.”*

6.2.1 Barrierer for samarbejdet

Samarbejdet har gennemgået en god udvikling i projektperioden. I starten blev styregruppen især opfattet, som en slags kontrolgruppe, men dette blev med tiden ændret til en følgegruppe, der støttede op om de problemstillinger, der dukkede op undervejs.

6.2.2 Muligheder i samarbejdet

Det har været en stor fordel med en tæt kontakt mellem styregruppe og projektledere. Styregruppens repræsentanter har haft gode muligheder for at følge projekternes udvikling og til at justere projekterne i det omfang, der har været behov for det. Desuden har forvaltningsrepræsentanterne kunne trække på deres bagland, fx i form af kontakt til distriktschefer, sundhedsplejersker m.m.

6.2.3 Anbefaling

GDet anbefales, at der fremover er en tæt kontakt med forvaltningen og projektlederne, så projekterne følges løbende, og der kan foretages de nødvendige justeringer undervejs i projektperioden.

GDet anbefales, at forvaltningerne fremover samarbejder aktivt, når der igangsættes projekter for udsatte målgrupper.

6.3 Samarbejde med eksterne samarbejdsparter

For at rekruttere børn og unge indenfor målgrupperne – hvoraf mange ikke er foreningsvante - har samarbejdet med eksterne samarbejdsparter været et krav og et centralt element i projektperioden, og de nuværende projekter har lagt et stort arbejde i at etablere samarbejdet.

6.3.1 Barrierer for samarbejde med eksterne samarbejdsparter

Eksterne samarbejdsparter kender ikke til projekterne og kan ikke altid se deres interesse i at deltage. (”Der kommer jo så mange tilbud ind ad døren hver dag”)

Eksterne samarbejdsparter har ikke tid og ressourcer til at involvere sig i projekterne.

Projekterne skal ”sælge” deres idé og skal ofte igennem flere personer/led inden der kan træffes en beslutning om samarbejde.

Projekterne bruger mange ressourcer på at etablere et samarbejde og oplever ofte, at fx skoler og fritidshjem synes godt om projektet men ikke vil afsætte de nødvendige ressourcer til samarbejdet.

6.3.2 Muligheder for samarbejde med eksterne samarbejdsparter

Når der først er etableret en god kontakt kan både projektledere og eksterne samarbejdsparter få stor gavn af samarbejdet.

Flere professionelle personer (fx sundhedsplejersker, kommunale børnelæger) efterlyser konkrete tilbud, som de kan henvise børn fra målgrupperne til.

6.3.3 anbefalinger til fremtidige projekter

Information fra projekter til eksterne samarbejdsparter

G Synliggør at projektet er støttet af Københavns Kommune

Projekter der bliver støttet af Københavns Kommune skal gøre opmærksom på dette, når de henvender sig til eksterne samarbejdspartnere. (fx mundtligt og/eller i form af informationsmateriale).

G Beskriv projektet i en større sammenhæng

Det er vigtigt, at de eksterne parter kender forudsætningerne for at kommunen støtter de enkelte projekter og dermed opnår kendskab til de overordnede målsætninger, fx hvis flere forvaltninger er involveret og kommunen har en generel interesse i, at projekterne gennemføres med succes.

G Sørg for direkte og vedvarende kontakt til samarbejdsparter

Erfaringen fra de nuværende (og andre) projekter viser, at det ikke er nok at uddele en folder og forvente, at børnene kommer af sig selv. Det er den vedvarende direkte kontakt og information på forældremøder, i undervisningen og ved henvendelse til børnene og ikke mindst deres forældre. Foldere m.m. kan bruges til at understøtte dette arbejde.

Information fra kommunen til eksterne samarbejdsparter

G Det anbefales, at der i fremtidige projekter afsættes midler i budgettet til PR- arbejde.

Når der bliver igangsat og støttet projekter, hvor flere forvaltninger har en interesse i at de gennemføres med succes, skal der udføres grundigt informationsarbejde fra forvaltningerne til de eksterne samarbejdsparter. I det nuværende projekt blev der lavet informationsmateriale for alle projekter, som blev sendt ud til skoler, sundhedsplejersker m.m.

G Sørg for direkte og vedvarende kontakt til samarbejdsparter

Informationsmaterialet skal følges op af direkte kontakt til eksterne samarbejdsparter indenfor forvaltningernes naturlige arbejdsområder. (fx en kontakt fra Børne- og Ungeforvaltningen til de involverede distriktschefer og evt. direkte til institutioner). Forvaltningerne skal henvise og anbefale projekterne, så de eksterne samarbejdsparter kan se, at de har en interesse i at afsætte de nødvendige ressourcer.

7. Forældreinddragelse

I det nuværende retningslinjer var der et krav om, at forældrene skal inddrages ”på et eller andet niveau”. Det har betydet, at projekterne har grebet dette meget forskelligt an. Nogle har brugt mange ressourcer på forældreinddragelse, mens andre har brugt færre.

7.1 Barrierer ved forældreinddragelse

Det har generelt været svært at engagere forældre aktivt i projekterne. Det er ofte de ressourcestærke forældre, der har engageret sig, og det er især i aktiviteter med et konkret indhold, fx fysisk aktivitet eller kostaften. Ligesom ved mange andre foreningsaktiviteter er det typisk aktiviteter, hvor forældre kan se deres børn udfolde sig, eller endda deltage sammen med børnene, der tiltrækker flest forældre. Derimod har aktiviteter med en mere åben dagsorden, fx forældreaftner/møder/netværk været knap så besøgt.

Nogle forældre til overvægtige børn og unge har været afvisende overfor tilbudet og mente ikke, at andre skulle blande sig om der barn er overvægtigt. Andre forældre har haft en demotiverende effekt på børnene, når de har været til stede og har ikke vist interesse for hverken aktiviteterne eller projektet.

Endelig har nogle forældre været glade for at få et konkret tilbud specielt målrettet deres børn. De har engageret sig positivt i arbejde og i mange tilfælde anbefalet projektet til andre.

7.2 Muligheder ved forældreinddragelse

Personlig og vedvarende kontakt er nødvendig

Erfaringer fra de syv projekter viser, at hvis der skal opnås succes med forældreinddragelse, skal der være en vedvarende og personlig kontakt til forældregruppen. Fx skal der følges op på forældremøder, hvor interesserede forældre efterfølgende får en henvendelse fra projektledere eller instruktører.

Dette kræver mange ressourcer, og det skal derfor overvejes nøje, om disse ressourcer kan anvendes mere hensigtsmæssigt i projekterne, fx til aktiviteter for børnene.

7.3 Anbefalinger til fremtidige projekter

G Forældreinddragelse kræver mange ressourcer i projektet og det anbefales derfor, at det ikke skal være et krav for fremtidige projekter.

G Fremtidige projektbeskrivelser skal dog gøre sig overvejelser om forældreinddragelse indenfor projektets ressourceramme.

G Det anbefales, at der bruges flest ressourcer på konkrete aktiviteter, fx kostaften, familiemotion el.lign.

8. Uddannelse

I retningslinjerne for de nuværende projekter indgår en instruktøruddannelse, som skal sikre, *"at foreningerne i fremtiden kan modtage og integrere den udvalgte målgruppe."* Instruktøruddannelse var målrettet instruktører tilknyttet projekterne.

8.1 Barrierer for uddannelsesforløbet

Det viste sig imidlertid, at de fleste projektledere og instruktører var meget kvalificerede, og det i større omfang var projektlederne, der

havde brug for et særligt tilrettelagt uddannelsesforløb, som tog udgangspunkt i deres konkrete projekt.

8.2 Muligheder for uddannelsesforløbet

Justering og inddragelse af ekstern coach

Styregruppen besluttede derfor at inddrage en ekstern coach, som skulle lave individuelle og gruppecoachingforløb, uddanne i projektlederskab, netværksgrupper, temadage og samlet set være en ekstern og uvildig person, der skulle kvalificere de enkelte projekter.

Erfaringerne i coachingforløbet har været utrolig positive og viste sig at være den helt rigtige løsning for projekterne. Det har været en stor fordel med et fleksibelt uddannelsesforløb, der kan justeres efter deltagere og derved være dynamisk og fremadrettet.

8.3 Anbefaling til fremtidige projekter

GDet anbefales, at der i fremtidige projekter etableres kursusforløb, temadage, netværk, coaching o.lign., som kan understøtte og kvalificere projekterne. Temadagene kan inddrage relevante fagpersoner, fx diætister, psykologer el. lign., som kan give instruktører og projektledere grundlæggende viden indenfor arbejdet med overvægtige børn og unge og andre børn med særlige behov.

9. Aktivitetsudbud

I retningslinjerne for nuværende projekter var der et krav om, at *"aktivitetsudbuddet skal være varieret og tilpasset i forhold til målgrupperne. Tilbuddet til målgrupperne skal inddrage flest mulige relevante foreninger i et forpligtende samarbejde, så der er mange tilbud at vælge imellem for målgrupperne"*.

9.1 Barrierer for aktivitetsudbuddet

Det har især været interesse for de eventbaserede aktiviteter, fx stævner, aktivitetsdage o.lign., mens de kontinuerlige aktiviteter har været mindre attraktive.

9.2 Muligheder i aktivitetsudbuddet

Det har været godt, at børnene har været præsenteret for mange forskellige aktiviteter, så de har fået nogle gode idrætsoplevelser. Projekterne har vist, at børnene meget gerne vil bevæge sig, når de foregår under de rigtige betingelser med gode instruktører, faciliteter og i trygge rammer. For at tiltrække børnene, kan det være hensigtsmæssigt at tilbyde aktiviteter, som både er eventbaserede og kontinuerlige.

9.3 Anbefalinger til fremtidige projekter

GDet anbefales fortsat, at der er et bredt aktivitetsudbud til deltagerne
GDet anbefales, at projekterne inddrager kostvejledning, madlavning i det omfang, der er ressourcer til det.

10. Deltagerbetaling

Kravet om deltagerbetaling har været et centralt emne under hele forløbet. I retningslinjerne står der, at *”alle delprojekter skal fra start opkræve en form for deltagerbetaling i projektperioden. Der skal også redegøres for, hvordan betalingen skal ske efter projektperioden”*.

10.1 Barrierer for kravet om deltagerbetaling

Generelle erfaringer viser, at det er vigtigt, at foreninger har en klar politik omkring deltagerbetaling – og at den meldes ud til alle medlemmer, både nye og gamle!

Nogle af de nuværende projekter har ikke haft problemer med deltagerbetaling, mens det hos andre har været et stort problem. Problemet er især hos projekter for de etniske minoritetspiger, hvor det er forældrene, der ofte er forbeholdt overfor deltagerbetaling. Der synes at være en opfattelse af, at tilbuddet skal være gratis, og hvis det koster, så stopper børnene. Ikke altid fordi forældrene ikke har råd, men fordi de ikke vil betale. Det er en stor barriere, som kræver mange ressourcer i projekterne.

10.2 Muligheder i kravet om deltagerbetaling

Udover at deltagerbetaling er et krav i Folkeoplysningsloven og derfor en forudsætning for at søge tilskud til medlemmer under 25 år, er deltagerbetalingen også med til at finansiere aktiviteter i foreningen. Det er derfor vigtigt, at forældrene gøres opmærksomme på, hvad betalingen går til og forklare rammerne for det frivillige arbejde. Deltagerbetalingen er i mange tilfælde forudsætningen for, at foreningen kan gennemføre de gode projekter.

10.3 Anbefalinger til fremtidige projekter

G Det er vigtigt, at der tidligt meldes ud, at der er deltagerbetaling

G Forældrene skal oplyses om, hvad deltagerbetalingen bruges til

G Split eventuelt kontingentet op i flere rater, og tænk i muligheden for nedsat deltagerbetaling i en periode, søskenderabat o.lign.

G Der kan evt. søges midler til kontingent, træningsudstyr m.m. gennem DUF, DIF eller DGI (økonomisk støtte til børn og unges foreningsdeltagelse.).

G Medlemmer, der af økonomiske årsager ikke kan betale kontingent, kan lave et stykke frivilligt arbejde i foreningen, som værdisættes svarende til kontingentet.

11. Test

I de tidligere retningslinjer for puljen var der meget skrappe kriterier for gennemførelse af test. Bl.a. skulle der *”foretages måling af den enkelte deltagers ydelseskapacitet ved starten og slutningen af deltagelsen”*. Det har imidlertid vist sig, at der er adskillige usikkerhedsfaktorer ifm. test af deltagerne, som betyder at resultaterne i sidste ende er svære at konkludere ud fra.

11.1 Barrierer for kravet om test

Usikkerhedsfaktorer

Det er ikke nødvendigvis de samme børn og unge, der deltager i hele projektperioden. Der forekommer udskiftning undervejs. Det er derfor vanskeligt at vise børnenes frem- eller tilbagegang i projektperioden.

Projektperioden varer i to år. I denne periode vokser børnene, og andre faktorer som fysisk udvikling (fx højde, vægte, muskelkraft) forøges. Det er derfor vanskeligt at foretage en sammenligning af testresultatet fra starten af og ved slutningen af projektperioden, da deltagerens udgangspunkt er forskelligt. Desuden er datagrundlagt så lille, at resultaterne ikke ville være valide ved en effektmåling.

11.2 Muligheder for kravet om test

Justering af kravet

På baggrund af de nævnte usikkerhedsfaktorer besluttede styregruppen for puljen i foråret 2006 at justere kravene til test af projektdeltagerne.

I stedet for at måle projekterne ud fra hårde naturvidenskabelige metoder, bliver der lagt vægt på en evaluering af projekterne med særlig fokus på børnenes oplevelse af aktiviteterne og deres egen fysiske formåen, herunder de sociale rammer, de voksnes rolle, indholdet i aktiviteten, før- og – efter aktiviteter osv.

Målet med denne evalueringsform er at vise, at målgruppen i projektperioden bevæger sig fra en inaktiv livsform til en mere aktiv livsform og dermed forbedrer kondition, adfærd og muligvis opnår et vægttab.

11.3 Anbefaling til fremtidige projekter

G Målet for projekterne skal ikke være at sikre vægttab men at sikre, at børnene får nogle gode og sunde aktivitetsmønstre gennem deres deltagelse i foreningslivet.

G Det anbefales, at der fremover er fokus på børnenes oplevelse af aktiviteterne og af deres egen fysiske formåen, herunder de sociale rammer, de voksnes rolle, indholdet i aktiviteterne m.m. Disse forhold er centrale for børnenes deltagelse i projekterne, og det anbefales, at de indgår i projekternes samlede evaluering.

12. Forankring

Det er et krav i de nuværende retningslinjer, at projekterne i projektperioden skal forankres i foreningen. Foreningen skal derfor sikre, at der er et tilbud til børnene, når projekterne ophører.

Styregruppen og projektlederne har arbejdet grundigt med dette tema, og foreningsbestyrelserne er også blevet involveret. I foråret 2007 er der planlagt to dialogmøder mellem styregruppe, projektledere og

bestyrelser, som skal sikre forankringsarbejdet, når projekterne afsluttes.

12.1 Barrierer i forankringsarbejdet

Nogle foreningsbestyrelser har ikke bakket tilstrækkelig op om projektet, og projektlederne har til tider stået alene med ansvaret.

Nogle foreningsbestyrelser har ikke taget ejerskab til projektet, men i stedet anskuet projektet som en aktivitet sideløbende med foreningens kerneaktiviteter.

12.2 Muligheder i forankringsarbejdet

Nogle foreningsbestyrelser har gået meget aktivt ind i arbejdet og betragtet projektet som en integreret del af foreningens samlede aktivitetsudbud.

Nogle foreningsbestyrelser har tidligt i projektperioden taget højde for de nye medlemmer fra målgrupperne og skabt nogle gode rammer, som kan fastholde børnene i foreningen.

12.3 Anbefalinger til fremtidige projekter

G Det anbefales, at der ved ansøgning stilles krav til fremtidige projekter om indsendelse af referat fra foreningsbestyrelser, hvor beslutning om at søge støtte fra puljen fremgår.

G Det anbefales, at der i ansøgningen fra fremtidige projekter skal redegøres for forankringsarbejdet og bestyrelsens indsats i dette arbejde.

G For at sikre forankringsarbejdet anbefales det, at der afholdes dialog/temamøder i projektperioden mellem forvaltningen, projektlederne og foreningsbestyrelserne i projektperioden.

— — —